

Høringsnotat Prop. 74 L (2018-2019) Endring i arbeidsmiljøloven (varsling), 14. mai 2019

Norsk Rådmannsforum er en uavhengig medlems- og interesseorganisasjon for rådmenn. Norsk Rådmannsforum (NR) støtter flere av forslagene som er fremmet i Prop. 74 L. Styret i NR har i denne uttalelsen oppmerksomheten på topplederens ansvar og når det varsles på organisasjonens toppleder.

NR er opptatt av et seriøst arbeidsliv, et godt arbeidsmiljø som preges av åpenhet og et godt ytringsklima. Norske kommuner og rådmenn har oppmerksomheten på arbeidsgiverrollen og å være en seriøs arbeidsgiver overfor alle ansatte. Det utarbeides arbeidsgiverstrategier med egne varslingsrutiner. Det jobbes med arbeidsmiljø, samarbeid og åpenhet slik at man reduserer behovet for å varsle.

NR mener at varsling er et viktig og nødvendig virkemiddel for å avdekke misligheter og kritikkverdige forhold, korrupsjon og andre forhold som er ulovlige. Innbyggerne skal kunne ha tillit til at kommunen drives forsvarlig, effektivt og innen fastsatte rammer, lover og forskrifter. Det er et lederansvar å sørge for en god ytringskultur hvor det er trygt å varsle.

NR ser imidlertid med bekymring på det økende antall varsler mot rådmenn/ toppledelse og registrerer at fremgangsmåten i mange saker neppe kan betegnes som forsvarlig. Alvorlige beskyldninger fremsatt som varsel blir publisert i lokalpressen. Toppleder/ rådmann blir satt ut av spill og får ingen reell mulighet til å imøtegå påstandene. I mange tilfeller ser vi at dette skjer i tilknytning til store endringsprosesser. Det kan synes som om varsling i noen tilfeller blir brukt for å hindre omstilling og vanskeliggjøre gjennomføring av politiske vedtak. Det er også eksempler på at varsling blir brukt i personalsaker eller for å oppnå egen gevinst for arbeidstaker.

Dette er ikke bare alvorlig for den det varsles på, dette påvirker også hele kommunens ledelse, administrativt og politisk og kan representere et demokratisk problem. Varslingsbestemmelsene er nok ikke utarbeidet for den situasjonen rådmenn står i som toppleder i full offentlighet.

Våre anbefalinger til komitéen

- NR støtter presiseringen og klargjøringen av begrepene «kritikkverdige forhold», «forsvarlig fremgangsmåte» og «gjengjeldelse».
- NR støtter regler om arbeidsgivers plikter etter å ha mottatt et varsel. Etter lovforslaget skal arbeidsgiver sørge for at varselet blir undersøkt innen rimelig tid, og påse at den som har varslet har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. *Slike plikter og en forsvarlig fremgangsmåte må også gjelde når det varsles på toppleder.*

- *NR er skeptisk til forslaget om etablering av en egen tvisteløsningsnemnd for varslingssaker. Rettsvernet/ rettssikkerheten for toppledere/ rådmenn må også ivaretas, og det gjøres best gjennom domstolsbehandling.*